

## De impact van de coronacrisis op het AMJP (aangepast meerjarenplan)

BEGIN DIT JAAR LEEK HET CORONAVIRUS NOG VER VAN ONS BED. DE MEESTE BESTUREN WAREN NET GESTART MET DE UITVOERING VAN HUN MEERJARENPLANNEN EN ONDANKS KLIMAATCRISIS, REGERINGSCRISIS, PENSIOENBOM EN ANDER ONHEIL LACHTE DE TOEKOMST ONS TEGEMOET.

Vanaf maart dit jaar waren alle crisissen plots verdwenen en maakten we kennis met een pandemie. Deze keer werden we echt uit onze comfortzone gehaald, Lokale besturen stonden in de vuurlinie om het coronavirus te bestrijden en de negatieve effecten voor de bevolking zoveel mogelijk te milderen.

Zowel de kosten voor de bestrijding van het virus als de effecten op langere termijn wegen op onze meerjarenplannen. Gelukkig kunnen de lokale besturen rekenen op de gulle steun van de regionale en federale overheid. Op de website van Lokaal bestuur Vlaanderen vinden we het volledige overzicht van alle regionale en federale maatregelen (<https://lokaalbestuur.vlaanderen.be/financiering/overzicht-coronasubsidies-voor-lokale-besturen>). Ook op de website van POD Maatschappelijke integratie vinden we een handig overzicht. (<https://www.mi-is.be/nl/tools-ocmw/coronavirus-covid-19>).

Door de talrijke maatregelen zal de financiële impact op 2020 eerder beperkt zijn. Alleen de economische ondersteuningsmaatregelen naar gezinnen en bedrijven en het inkomensverlies op diverse activiteiten zijn voor 2020 mogelijke zware kostenposten. Op langere termijn zijn de gevolgen onmiskenbaar. Als lokaal bestuur spendeerden we bij de herziening van het meerjarenplan aandacht aan de volgende facetten.

### de uitgaven:

- Bijsturing van de budgetten 2020. Door de combinatie van extra subsidiestromen, andere mix bij de uitgaven en een wat lager investeringsritme zal het budgettaire resultaat wijzigen. De kredieten 2020 werden in het voorliggende AMJP effectief aangepast.
- Er wordt gebruik gemaakt om uitgaven voor de subsidielijnen 'noodfonds cultuur, jeugd, sport en media' en 'subsidie voor armoedebestrijding/consumptiebudget kwetsbare gezinnen' gedeeltelijk in 2021 te spenderen.
- Inzake de investeringskredieten werden de timing van de budgetten in functie van de uitvoering herzien.
- De uitgaven met betrekking tot sociale steun werden bijgestuurd. De talrijke overheidsmaatregelen zorgden ervoor dat de effecten op het beschikbare inkomen getemperd wordt. De echte gevolgen van de coronacrisis worden wellicht pas volgend jaar duidelijk. De uitgaven sociale steun kunnen hierdoor substantieel hoger liggen, zeker voor de jaren 2020 en 2021, Uit een studie van het Federaal Planbureau blijkt namelijk dat de werkgelegenheid daalt in 2020 en 2021. Pas vanaf 2022 neemt de werkgelegenheid opnieuw aanzienlijk toe. Indien zich geen andere crisissen voordoen kan de sociale steunverlening mogelijks opnieuw afnemen.
- De gebudgetteerde uitgaven voor 2021 vallen, ingevolge allerlei relancemaatregelen hoger uit dan initieel voorzien. De impact op het MJP zal beperkt zijn gezien die bijkomende uitgaven geen duurzaam karakter hebben. De inflatoire druk op de uitgaven blijft beperkt. De laatste vooruitzichten van het Planbureau voorspellen een gemiddelde jaarinflatie van 0,8% in

2020 en 1,4% in 2021 (cijfers 1 september 2020). Het inrekenen van een lagere inflatie voor de komende jaren kan de gestegen uitgaven in 2021 gedeeltelijk compenseren. We behielden de inflatieverwachtingen zoals bij de opmaak van het origineel MJP 2020-2025.

- Na de korte heropleving vorig jaar zijn de korte en lange termijnrentevoeten opnieuw gedaald ten gevolge de ingrepen van de ECB en de verlaagde economische groeiverwachtingen. Ook hier moeten we niet meteen een spectaculaire stijging verwachten. De verlaagde rentevoeten dragen op die manier bij tot een verbetering van de budgettaire marges.

### **de ontvangsten:**

Zowel de Nationale Bank als het Federaal Planbureau publiceerden hun eerste economische vooruitzichten met betrekking tot de coronacrisis. Beide instellingen verwachten een sterke daling van de economische groei in 2020 en een sterke herneming in 2021 en 2022. Tegelijkertijd voorspellen ze een enorme verslechtering van het begrotingstekort voor alle entiteiten. Zowel de economische groei als de financiële capaciteit van de Vlaamse en Federale overheid zullen een impact hebben op onze ontvangsten.

- Personenbelasting (APB): Een mogelijke indicator met betrekking tot de APB is het beschikbare inkomen van gezinnen. Hoewel de economische groei sterk is afgenomen blijft het beschikbare inkomen door de diverse Federale en Vlaamse maatregelen relatief stabiel. Uit de studie van het Planbureau blijkt dat het beschikbare inkomen voor het Vlaams Gewest afneemt met 2,5% in 2020 en herneemt met 3% in 2021. Met een groei van 2,3% is 2022 een overgangsjaar richting een 'genormaliseerde' jaarlijkse groei van 1.4% in de periode 2023-2025. Bizar genoeg hoeft deze crisis dus geen dramatische impact te hebben op de inkomsten uit APB maar ze komt wel boven op de taxshift en de vergrijzing die stilaan z'n effect begint te hebben'. Let wel, deze studie gaat dus uit van een situatie waarbij zich geen sterke tweede of derde golf manifesteert of eventuele andere economische effecten zich voordoen. Op het ogenblik van dit schrijven bevinden we ons in de tweede golf en zijn de genomen maatregelen in zekere mate tegemoetkomend aan de bescherming van onze economie.

In onze groeiverwachtingen van de APB calculeren we de evolutie van de woonprojecten in en houden we rekening met 8% terugval welke voor 1/3<sup>e</sup> in 2021 en 2/3<sup>e</sup> in 2022 ingecalculeerd zijn. Vanaf 2023 verwachten het Planbureau en FOD financiën 'business as usual'.

- Opcentiemen onroerende voorheffing (OOV): De daling van de economische groei laat zich eerst voelen bij de ondernemingen. Bepaalde sectoren zijn bijzonder hard getroffen, Specifiek voor de OOV is evolutie binnen het handelsapparaat en de horeca zorgwekkend. Afhankelijk van de duurtijd van de crisis kan deze ook z'n impact hebben op de woningbouw. Ook hier hebben wij de evolutie van de woonprojecten hun weerslag op de OOV ingecalculeerd voor het AMJP 2020-2025. De lagere inflatieverwachtingen (we calculeren 1,2%) hebben ook invloed op onze groeiparameter voor OOV Zeker voor 2021 (jaarinflatie 2020) en voor 2022 (jaarinflatie 2021) heeft de lagere inflatie een grote impact op de ramingen van OOV

- Diverse werkingssubsidies: De gecentraliseerde ontvangsten zoals het gemeentefonds blijven wellicht stabiel voor de looptijd van het MJP Eventuele andere werkingssubsidies zijn mogelijk afhankelijk van de financiële draagkracht van de Vlaamse of Federale overheden. Momenteel ligt niemand wakker van de sterk toegenomen begrotingstekorten maar het is niet uitgesloten

dat de diverse overheden op middellange termijn opnieuw fiks op besparingen moeten inzetten. Op dat moment zijn er mogelijk ook gevolgen voor de lokale financiering.

Het lijkt geen twijfel dat de beschikbare financiële ruimte besmet is door de coronacrisis maar dit is geen reden tot paniek. Lokale besturen kunnen ingrijpen op diverse domeinen om het financieel evenwicht te behouden. De recente gebeurtenissen bewijzen in elk geval dat het inbouwen van enige financiële marge in het MJP geen overbodige luxe is.

Hierna gaan we verder in op de onderdelen van het MJP voor wat betreft de specifieke gevolgen inzake de coronacrisis:

## Gebouwenbeheer

Voor gebouwenbeheer betreft het een totale kost van 1058,52 €. Deze kosten zijn allemaal op budgettaire entiteit STAD Bree gemaakt, geen op AGB en ook niet op OCMW.

De gedane uitgaven:

Mondmaskers:	125,00 €	12 %
Ontsmettingsmiddelen:	96,22 € + 14,50 € = 110,72 €	10 %
Materiaal spatschermen:	446,49 € + 239,58 = 686,07 €	65 %
Ventilatie:	113,00 €	11 %

De grootste gedane kost bij gebouwenbeheer is het materiaal om elk loket te voorzien van spatschermen. Hiervoor zijn polycarbonaatplaten gebruikt.

## Energie

Wij verwachten dit jaar een lager verbruik van water, elektriciteit en in mindere mate gas omwille van de lockdown die er geweest is. Dit vooral bij de publieke gebouwen. Echter hebben we de afrekening van dit jaar nog niet gekregen en hebben we dus ook geen cijfers om mee te rekenen.

## Sociale dienst

- Voorlopig (nog) weinig impact op steunverlening
- Evt. impact steun kan voorlopig opgevangen worden met de extra subsidies
- Projecten en activiteiten op een lager pitje in 2020, dit zou in 2021 moeten normaliseren
- Kleine impact aankoop hygiënisch materiaal

## LOI geringe impact

- Minder wisselingen in LOI, dus vrij constante hoge bezetting
- Geeft meer inkomsten van Fedasil, maar ook meer uitgaven
- Kleine impact van aankoop hygiënisch materiaal
- Opknapt LOI-woningen verschoven naar najaar 2020

## **Wiekernestje**

- Minder kinderen opgevangen
  - maar subsidies Kind en Gezin bleven lopen zoals op 'normale' bezetting
  - ouderbijdragen zijn wel in verhouding gedaald
- vaste kosten
  - elektriciteit, water,...: quasi ongewijzigd
  - kosten voor voeding: wel verminderd
- personeelskosten
  - ongewijzigd

## **Huis van het Kind**

- gering impact op budgetten: enkel afgelaste kleine activiteiten, iets meer vaste kosten (partnerbijdrage weggevallen)

## **Toerisme**

Binnen de dienst Toerisme bevindt zich het geconsolideerde budget:

### **Evenementen**

Sinds de lockdown zijn alle centrumversterkende evenementen afgelast. Denk aan: City Run, Bree Live, Halloween, Olé Congé e.a. Budgettair betekent dit dat er een groot stuk van het budget, voorzien voor evenementen, overblijft.

Omdat de sportdienst een alternatief uitgewerkt heeft voor hun geannuleerde activiteiten, zoals de City Run en de schaatsbaan, voorzien we einde 2020 nog een deel (= bedrag voorlopig onbekend) te besteden aan hun nieuw uitgewerkte concept, met name: sfeerwandelingen.

## **Secretariaat**

Binnen de dienst Secretariaat bevindt zich het geconsolideerde budget:

### **Recepties**

Omwille van Corona zijn feestelijkheden grotendeels geschrapt, met als gevolg dat er quasi geen kosten voor bediening, traiteur en animatie genoteerd werden.

## **Communicatie**

Binnen de dienst Communicatie bevindt zich het geconsolideerde budget:

### **Stadsmagazine**

Omwille van Corona zijn de Klets!-stadsmagazines vervangen door snelle (en dus kortere) nieuwsbrieven, die tevens aanzienlijk minder kosten.

Er is een tweede budget dat in verhouding onaangeraakt bleef:

### **Gadgets**

Er waren geen feestelijkheden gepland. Gadgets -om op evenementen te verdelen- waren dan ook onnodig. Gadgets binnen stadsdiensten -als giveaway- werden gemeden omdat hygiënemaatregelen niet gegarandeerd konden worden.

Omwille van Corona werd een nieuw budget in het leven geroepen, met name:

### **Hart voor horeca**

Met het beschikbare budget van 70.000 euro betaalt men de hart-voor-horeca-actie die bestaat uit 3 delen:

- 1) Flat fee logies (200 euro)
- 2) Actie hart voor horeca-bonnen (56250 euro)
- 3) Feestbudget (8500 euro) -> overgedragen naar 2021.

### **Parkeren**

Binnen de dienst Parkeren blijven de uitgaven hetzelfde maar zal er ongetwijfeld een invloed zijn op de inkomsten aangezien gedurende de lockdown geen retributiebonnen uitgeschreven werden.

### **Vrije Tijd**

Omwille van Corona zijn de vrije tijdsdiensten gedurende langere tijd gesloten geweest en/of hebben gewerkt met een aangepaste dienstverlening.

Uitgangspunt: de burger op een veilige en volgens de richtlijnen toegang geven tot het aanbod van de vrije tijd.

#### **1. Geraamde kosten in MJP 2020**

- 1.1. De vaste kosten zijn blijven doorlopen: verwarming , elektriciteit, water, auteursrechten, verzekeringen, personeel.
- 1.2. Aangegane engagements moesten (gedeeltelijk) betaald worden: busvervoer, auteurs, performers, aankopen die reeds gedaan waren.  
Er werd in de mate van het mogelijke onderhandeld over verplaatsing naar latere momenten of een beperkte annuleringskost.  
Door de annulatie van bepaalde activiteiten werd er minder uitgegeven.
- 1.3. Aankoop van drank werd verminderd voor de verkoop in o.a. Ontmoetingscentrum en Zeepziederij.

Voor de heropstart in een corona- veilige omgeving zijn extra uitgaven nodig:

- 1.4. Aankoop hygiënisch materiaal en aanpassingen aan gebouwen
- 1.5. Extra poetsuren
- 1.6. Extra openingsuren, extra voorstellingen, extra workshops om zoveel mogelijk burgers zoveel mogelijk toegang te geven tot het aanbod van de vrije tijdsdiensten

#### **2. Geraamde inkomsten in MJP 2020**

- 2.1. Verenigingen hebben hun werking gedurende lange tijd stilgelegd of aangepast, daardoor minder inkomsten voor de Stad: huurgelden voor lokalen en drankverkoop.
- 2.2. Vrije tijdsdiensten hebben activiteiten geannuleerd: minder inkomsten van tickets (Zeepeziederij), toegangsgelden (Sport), van drankverkoop.
- 2.3. Terugbetaling van tickets.

Uitgangspunt bij het Noodfonds Corona Cultuur, Sport en Jeugd : het aanbod van de sectoren cultuur, jeugd en sport blijven garanderen voor de Breese burger. De klemtoon komt te liggen op langetermijninvesteringen die dit mogelijk moeten maken.

Erkende verenigingen kunnen een tussenkomst vragen:

- in de kosten gemaakt door de vereniging om corona-veilig te kunnen opstarten
- in de niet te recupereren kosten van activiteiten/evenementen die niet zijn doorgegaan.

Na goedkeuring van deze tussenkomsten, wordt uitgewerkt hoe het restbedrag besteed wordt.

Het bedrag is 253.645,14 euro.

*Uitgangspunt is het aanbod van de sectoren cultuur, jeugd en sport blijven garanderen voor de Breese burger. De klemtoon komt te liggen op langetermijn investeringen die dit mogelijk moeten maken.*

Het plan bevat structurele investeringen zodat burgers activiteiten en evenementen aangeboden door de sectoren cultuur, jeugd en sport kunnen blijven bijwonen. Hiervoor worden investeringen gedaan in de vernieuwing en de uitbreiding van materialen die via de uitleendienst ter beschikking worden gesteld, hygiënische materialen voor onze stedelijke jeugd, sport en cultuur infrastructures, verenigingen ondersteunen bij het implementeren van de duurzaamheidsmaatregelen die zich opdringen, het aanbod op het vlak van cultuur, jeugd en sport van de stedelijke diensten garanderen. Omwille van de publieksbeperking wordt indien mogelijk extra aanbod gecreëerd. De impact van de annuleringskosten voor afgelaste activiteiten wordt mee in rekening genomen.

Daarnaast is er een ondersteuning van de jeugd-, sport- en socioculturele verenigingen en clubs zodat zij hun werking op een corona- veilige en creatieve wijze kunnen heropstarten zodat de burger toegang heeft tot een ruim jeugd, socio-culturele en sportaanbod.

## **Milieu**

Bij de milieudienst zijn er enkel indirecte gevolgen van de coronacrisis op de algemene werking zichtbaar. Dit voornamelijk voor projecten waarbij derden (schoolgaande jeugd) betrokken zijn. Ook de werking van het Natuureducatief Centrum Mariahof werd onmogelijk gezien de corona-maatregelen.

Coronamaatregelen hadden ook effecten op het budget “werkingskosten milieu”, gezien meerdere kleinere projecten niet zijn kunnen doorgaan

Meerdere langdurige projecten (o.a. opbouw klimaatactieplan – hemelwaterplan – waterlandschap) heeft serieuze vertraging gekend waardoor projecten in functie hiervan uitgesteld werden naar een latere datum.

Andere activiteiten zijn kunnen doorgaan mits het nemen van voldoende maatregelen en hebben (waarschijnlijk) een geringe impact op het meerjarenplan : werking containerpark, verkoop kompostvaten, dierenwelzijn, werking volkstuinten,

Bespreking MJP :

Bij de bespreking van het meerjarenprogramma werden volgende aanpassingen voorgesteld :

- Werking Natuureducatief Centrum : - 1500 euro voor 2020
- Werkingskosten milieu : - 1000 euro voor 2020
- Acties ifv Water-Land-schap : - 2500 euro voor 2020
- Subsidie MOS-scholen : - 2000 euro voor 2020

STAD

Exploitatie Uitgaven	budgetverlaging	98.645,00
	budgetverhoging	42.269,00
Ontvangsten	budgetverlaging	96.701,00
	budgetverhoging	51.750,00

OCMW

Exploitatie	Uitgaven	budgetverlaging	10.000,00
		budgetverhoging	89.238,00
	Ontvangsten	budgetverlaging	26.500,00
		budgetverhoging	116.917,00

AGB

Exploitatie		
Uitgaven	budgetverlaging	105.637,00
	budgetverhoging	8.305,00
Ontvangsten	budgetverlaging	100.500,00
	budgetverhoging	0,00